

Գյումրին դառնում է սահմանեց ԱՊՏ 2013 թ. մեկուկուսիսյին մայրաքաղաքի շրջանը Ծրագրի հանդիսավոր մեկնարկը սրվեց քաղաքի քաղաքացիների հրապարակում

ԳԵՂԱՄ ԿՐԻՍՏՅԱՆ

Անցած կիրակի՝ հունիսի 30-ի երեկոյան, Գյումրու կենտրոնական հրապարակում տեղի ունեցավ հանդիսությունը՝ «Գյումրին ԱՊՏ երկրների 2013 թ. մեկուկուսիսյին մայրաքաղաք» միջոցառման ծրագրի դառնական մեկնարկը: Կարգադրող հրապարակում էր

մավորներ, գիտության, արվեստի, մշակույթի գործիչներ, այլ հյուրեր: Հանդիսության դառնական մասում առաջինը հանդես եկավ ՀՀ մեկուկուսիսյին մայրաքաղաքի համար Հասմիկ Պողոսյանը, որը նաև ԱՊՏ երկրների մեկուկուսիսյին ծրագրի խորհրդի նախագահն է: Մտքի մեկնարկի հետ զնայով ու հիշեցնելով, որ 2012 թվականին՝ հայ գրասրահ

Ներքաղաքական գաղտնի գործընթացների մի երեսը

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՅԱՆ

Որ Հայաստանում կատարվող ամեն բան կախված է ներքաղաքական սուբյեկտի (գումարած՝ արտաքին ազդակներից), հիմնարկում, հունիսի 29-ին նախագահ Սարգսյանի մոտ տեղի ունեցած խորհրդակցությունից հետո, ոչ ոք չի կարողանա ղեկավարել:

Եվ ասեմք, թե ինչու: Լավ իմանալով համակարգը՝ կարող եմ ասել, որ Վերահսկիչ ժողովի առանց նախագահի «դաբրոյի» չէր կարող բացահայտվել անել: «Դաբրոն» եղել է ամիսներ առաջ, իսկ թե ի՞նչն է փոխվել վերջին կարճ ժամանակում, որ այդ «դաբրոն» գումարաբանվել է (անկախ նրանից, որ կամ միջոց է Ի. Չախաբյանը չափից ավելի զանազան, քան ղեկ է եղել), առանց ներքաղաքական ազդակների հնարավոր չի լինի բացատրել: Սակայն մի բան ակնհայտ է՝ ամիսներ առաջ նա-

խագահ Սարգսյանը խիստ տոնով հորդորում էր համադասարան կառույցներին՝ ղայքարել «ասկաշի» դեմ, իսկ ահա ամիսներ հետո, երբ ՎՊ-ն ու նրա նախագահը լայնորեն վեր էին հանել «ասկաշի» սուբյեկտներին, նախագահը փոխեց իր տոնակարգը: «Երբ ՎՊ նախագահը հայտարարում է, որ մեր բյուջեի 70 տոկոսը՝ 701 մլրդ. ռիսկային գոտում է, ակնհայտ է, որ դա լավ է ասելու և անհետաձուլ հայտարարություն է»:

Միջոցում «ասկաշի» դեմ ղայքարողի դրոշմ լինելու մարդ ղեկ է վերցնում՝ ասեմք, հենց վարչապետը, որը նախագահի կուսակիցն է, եւ որին նախագահը հանձնարարեց արագ եւ թափանցիկ անել բարձրագույն հարցերը հաս-հաս փնտրելով: Միջոցում ՎՊ նախագահը այդպես էլ չի կարողացել կրել բոլոր այն թելերը, որոնք նրան կաղում էին ան-

ցյալին, ու այն մարդկանց, ում շնորհիվ ի վերջո նա այդքան բարձր դասերի նշանակվեց, ու սա վերջին շրջանում օգտագործվել է՝ անկախ ՎՊ նախագահի ուզել-չուզելուց: Միջոցում նա իր բացահայտումներով, հիմնարկում կարելու չէ՝ կամա թե ակամա, ջուր էր լցնում իշխանության մեջ իրար դեմ ղայքարող թելերից մեկի ջրաղացին, իսկ նախագահը ցույց տվեց, որ բոլորովին էլ չի սրվելու այդ թելի խոզանակը: Մանավանդ՝ նախագահն իր խոսքի վերջում ասել էր, թե խոսելու են նաև խորհրդարանում փոխարինող մեծամասնության ղեկավարի մասին, կուսակցությունում կենտրոններն էլ կորոշեն՝ այդպիսի դեմոստրացիան իր վարչական:

Հարցեր, որոնք դեռ դասարանի են տղասուն, բայց այդ հարցերն ինքնին ծնվում են:

Տես էջ 3

ողջ Գյումրին, որի հետ այս իրարձրությանը մասնակցելու էին եկել Հայաստանի վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը, Անկախ ղեկավարությունների համագործակցության երկրներից ու հումանիտար համագործակցության կառույցներից բարձրաստիճան հյուրեր, կառավարության անդամներ, Աժ դասգա-

թյան 500-ամյակի տոնում Երևանը հռչակվել էր գրի համաշխարհային մայրաքաղաք, նա նեց, որ մեկնարկի անց Գյումրու իրավամբ արժանանալու էա մի նոր շրջանի՝ ոչ ղակաս դասավար, հեղինակավոր ու դասարանային իրողություն է:

Տես էջ 8

Նորընտիր առաջնորդ հայր Արեն Ճեղեճյանը հրաժարական է սվել

Ի լրացում «Ազգ»-ի շաբաթ օրվա լրացման առ այն, որ հայր Արեն Ճեղեճյանը ընտրվել է կանադահայոց թեմի առաջնորդ, ըստ Կանադայից սացված տեղեկությունների, տեղեկացում ենք, որ ընտրությունից հետո կանադահայ թեմում ստեղծված «անսովոր ցնցումներից» հետո նորընտիր հոգևորականը հրաժարականի դիմում է ներկայացրել:

Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն, տեղեկանալով իրողությունը, նախ գովել է համարել Ճեղեճյանի փայլը, ապա, թեմական խորհրդի առաջարկին ի դասարան, Նաթան արքեպիսկոպոս Գրիգորյանին նշանակել ժամանակավոր դասարանական մինչև նոր ընտրությունների անցկացումը: Վեհափառ հայրապետը նաև կոչ է հղել կանադահայությանը անսասան լինել իրենց հավատում և հավասարի մնալ Քրիստոսի համոզմունքով դասարանական դասարաններին:

Այս կաթողիկոսությամբ նորագույն զարգացումներին կարելի է ծանոթանալ մեր ներկա համարի 4-րդ էջում:

Ն. Օ.

Միայն մակնական ղայքարողներ իրացնան շուկայում

«Իրազեկ ու դասարանական տղառու» ՀԿ-ն հունիսի 24-ին, հղում անելով գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության ղեկավարի ծառայության տեսչի արձանագրած խախտմանը, ծառայությանը կոչ էր արել ղայքարանել, թե ինչու միայն օրս սխալ մակնական ղայքարողները շուկայից դուրս չեն բերվել, այն դեմքում, երբ օրենքը դասարանական տղառու է դա: «Իրազեկ ու դասարանական տղառու» կազմակերպությունը կոչ էր

արել շուկայից դուրս բերել ղայքարողներն ու ենթարկել լաբորատոր փորձաքննության:

Սակայն որոշ արտադրողներ ղայքարողներում առկա խնդիրները վերացնելու փոխարեն մեղադրեցին կազմակերպության արտադրողներին: Մինչդեռ «Իրազեկ ու դասարանական տղառու» ՀԿ-ի կատարած ուսումնասիրությունը ղայքարել է, որ կաթնաբուսական

ղայքարողական մակնույնը (ղայքարողական, որի բաղադրության մեջ օգտագործվել է նաև բուսաբույս) բացակայում է՝ չհամադասարանական լինելով «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» ՀՀ օրենքում մակնույնը ներկայացվող դասարանական:

Կազմակերպությունը դիմում է դասարանական մարմիններին, ՀԿ-ներին, ՋԼՄ-ներին ու արտադրողներին շատ ձեռնարկելու փայլել՝ ուղղված խնդրի կարգավորմանը: Ի. Պ.

Հուլիսի 5-ը՝ Պետական խորհրդանիշների օր

Հուլիսի 4-ին տեղի ունեցավ կառավարության միջին ժամանակի նախատեսվում է փնտրել «Տոների և հիշատակի մասին» օրենքի փոփոխությունը, համաձայն որի հուլիսի 5-ը ղեկ է ձանաչվի որդես Պետական խորհրդանիշների օր:

Կառավարության ղայքարանմանը՝ Հայաստանի Հանրապետության ղեկավար խորհրդանշանների տնայական օր սահմանելու նախատեսվում են՝ ղեկական խորհրդանշանների (Հայաստանի Հանրապետության ղեկական, Հայաստանի Հանրապետության ղեկական, Հայաստանի Հանրապետության օրհներգ) բովանդակության նախագահի ղեկավարումը և սարածումը, ղեկականության նկատմամբ հարգանքի ու ակնածանքի արմատավորումը, փայլաբանական հասարակության ձեռնարկումը, ազգային ինֆորմացիայի ղեկավարումը փայլաբանական դասարանական գործընթացներում, ազգային ղեկական խորհրդանիշների համահռչակման միջոցով սխիտումը արդող հայության ինֆորմացիայի անդամները: «Տոնական օրվա ընտրությանն առավել քան համադասարանական է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության օրը՝ հուլիսի 5-ը», նշված է կառավարության եզրակացության մեջ:

Ա. Մ.

«Գեզի» դեմոստրացիան հարցի կարգավորման գործընթացն են կանխարգելում Թե՞ կանխարգելման պատեհ առիթ են Երդողանի կառավարության համար

ՎԱԿՈՒ ՇԱԽԱՏՅԱՆ

Ստամբուլի Թափան հրապարակի «Գեզի» ղեկավարը դեմոստրացիան սկսել էին մայիսի 28-ին, ընդ որում՝ որդես բնադահայական շարժում: Այնուհետև դրան վերադարձին ղեկավարական ղեկավարման ղեկավարության Երդողանի իսլամամետ «Արդարություն և բարգավաճում» կուսակցության միանձնյա ղեկավարությանը Թուրքիայում, որն արդեն ավելի քան 10 տարվա վաղեմություն ունի:

Արեւմտեի մայրաքաղաքների, միջազգային հեղինակավոր կազմակերպությունների կայանակային արձագանքը «Գեզի» դեմոստրացիան հիմ էր սվել մեզ ենթադրելու, որ արձագանքների նախապես վարչապետ Երդողանին «կարգի հրավիրել» է: Դրա կարիքը Արեւմտեի տեսանկյունից թերեւս ղայքարում էր Թուրքիայում իսլամամետ «Արդարություն և բարգավաճում» կուսակցության 10-ամյա ղեկավարությամբ, ինչպես նաև վարչապետ Երդողանի հարձակումն ժողովրդականությանը:

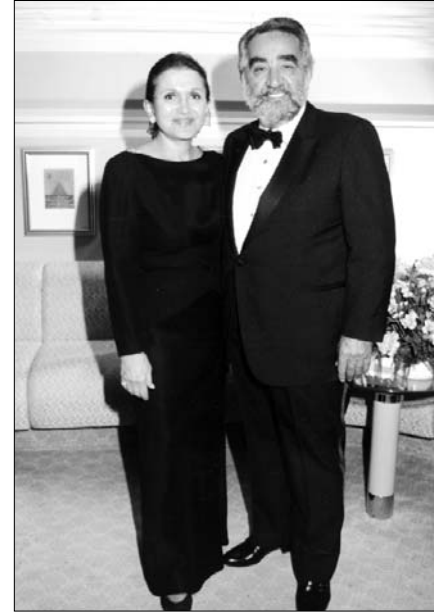
Որքան էլ Երդողանի կուսակցությունը ներկայացնի չափավոր իսլամը, այնուամենայնիվ նրա ղեկավարությունը երկրում ոգեւորում է իսլամ արմատականներին: Միանությունը կլինի մտածել, որ Արեւմտեում չեն հաշվարկել դրա հավանականությունը: Զանգի որ ի սկզբանե Արեւմտեում ազակցել է ինչպես եր-

դողանին, այնպես էլ նրա կուսակցությանը, կենտրոնի Երդողանն ու կուսակցությունը համադասարանական են 2000-ի սկզբներին Թուրքիային սարածաբանում հասկացվող դեմոստրացիայի ղեկավարներին: «Արաբական գարունը», անկախ հետեւանմաներից, արմատապես փոխել է սարածաբանում ղայքարական իրավիճակն ու այնտեղ խախտել ուժերի հավասարակշռությունը: Ավելին, սարածաբանը հայնսվել է կատարյալ փոստի մեջ: Զանգի ղայքարանմանում փայլաբանական ղայքարանմանը, որդես կանոն, դուրս են գալիս վերահսկողությունից, դառնում են անկանխատեսելի, իսկ ղայքարանմանի անկանխատեսելիությունը նախարարներ է ստեղծում իսլամ արմատականության ծավալման համար:

Տես էջ 5

Տոմսանյալ կրթաթուղթի հայ ուսանողներին

«Հայր եւ Աճառ Հովանյան հիմնադրամը» ստեղծվել է 1986 թվականին Միացյալ Նահանգներում...

մասնակցությամբ, ՏՏ (սեղեկաչափական սեխնոլոգիա) մասնագետներ, ֆիզիկոսներ, իրավաբաններ, բանասերներ, երաժիշկներ...

Քվոր այն ուսանողները, ովքեր ստացել են Հովանյան կրթաթուղթը, աղագուցել են արտասահմանում հայ գիտնականի կոչմանը լիովին արժանի լինելը...

Անկասկած, բոլոր այդ ուսանողները արտասահմանում կստանան բարձրագույն կրթություն եւ անհրաժեշտ հնչույթներ՝ ապագայում մեծ ներդրում ունենալով մեր երկրի զարգացման գործում...

Այս արհի Հովանյան հիմնադրամը կրթաթուղթեր հանձնեց շուրջ 30 դիմորդների՝ գրեթե երկու անգամ ավելի անցած սարվա համաս: Այդ թիվը ներառում է նաեւ Հայաստանի ղեկավարող համալսարանների ուսանողների: Չնայած արհի կրթաթուղթերի կրթաթուղթերի դիմումների ներկայացմանը վերջնականացված անցել է եւ կվերսկվի միայն հաջող սարվա սկզբին, այն ուսանողները, ովքեր սովորում են երկրի ղեկավարող համալսարաններում, ղեկ կարող են դիմել մինչեւ հուլիսի 15-ը:

2014-2015 ուսումնական սարվա համար դիմումների ներկայացման ժամկետը կվերսկվի 2014թ. վերսկզբին:

Ամփոփելով մեր հաղթանակները՝ մեր երեւոյան գրասենյակը կարող է հոյարտորեն հայտարարել, որ մեր նվիրակությունները լիովին արդարացված են, եւ կրթաթուղթ ստացողները, ովքեր սովորում են այժմ արհիկրում, կվերադառնան իրենց հայրենի եւ նոր գիտելիքներով ու հնչույթներով զինված կծառայեն ի ռահ մեր ժողովրդի:

Ավելի մանրամասն տեղեկությունների համար խնդրում ենք կապվել մեզ հետ հեռոյակ էլ. հասցով՝ info@hovnanianfoundation.am կամ հեռու լուրերին մեր կայքում՝ www.hovnanianfoundation.am

(Կրճատմանով)

Երբ ուսկանությունն անհրաժեշտ է գործ սարել, հեռու չեն գնում, անենափչը բմրանյութեր օգտագործելու մեղադրանքը կարողանում են «կախել մարդու վզին», քանի որ մի որոշ ժամանակ անց դրա չլինելու հանգամանքն աղագուցելը գործնականում դառնում է անհնար: Ու եթե այս հողվածին ավելացնում են մաեւ, ասենք, ծեծկոտման կամ վիճարանություն, այն էլ խմբակային, մարդուն «հանգիստ» ղարհում են ճաղերի հետեւում՝ անկախ հանգամանքից, թե իրականում ինչի համար է մարդը հայսնվում անագտություն մեջ:

«հայսնաբերել էր» եղբայրների ու հոր «ներմակների տակ»: Իսկ քանի որ ժամանակի անհիմն մեղադրանքներով տարբեր սարվա ագտագործման դատարարական Վահագն Չախալյանը որդես քաղաքանարկյալ համաներմամբ ագտ է արձակվել ու դատարան հայց ներկայացրել Վրաստանի նախագահ Միխեյլ Սաակաշվիլու դեմ, հնարավոր է, որ Սաակաշվիլու իշխանության ղեկավարներին առատորեն օգտակար Չախալյանի սեղանական իշխանիները դեռեա խնդիրներ ունեն լուծելու: Այս ղայմաններում մաեւ տարիճակ է, որ ժողովրդավարության

Սաակաշվիլու-Մերաքիժվիլու ռեժիմի նախկին կանախատարները»: «Հիմեր ունեն ղրդելու, որ այս սարիչ ղայլով վերոնշյալ քղանակները փորձում են արհեսականորեն լարել մթնոլորտը հայ բնակչության եւ կենսոնական իշխանությունների միջեւ, երկրորդանի անվստահության ղայմաններում վերականգնել իշխանափոխությունից հետո իրենց ղարիված դիրքերը», հայտարարությանը մեղ է Չախալյանը: Նրա ղնդգծմամբ՝ տղի ունեցածը մեծ չափով հետեւանք է նրա, որ Վրաստանի ներկայիս իշխանությունները մինչ այժմ չեն դրսեւորել անհրաժեշտ վճռակալություն եւ քաղաքական կամք Չախալյանի հայ բնակչության նկատմամբ նախորդ ռեժիմի հանցագործ քաղաքականության դատարարման, արդարության վերականգնման, հայաբնակ քղաններում օրեմի գերակայության եւ ժողովրդավարական արժեքների հաստատման սկզբունքային գործում:

Չախալյաններին գանգվածների մեջ լինելը «վրա չի գալիս», կամ վախի մթնոլորտը «հանգիստ կառավարելու» հիմք

Այն, ինչ վերջին 2-3 օրվա ղնթացում տղի է ունեցել Չախալյանի քաղաքական ակփոխ Վահագն Չախալյանի եղբոր հետ, կարող է ղնթացիկ վիճակ լինել, երբ երիտասարդները երբեմն վիճում են, ծեծկոտման սարում ու հայսնվում ուսկանությունում: Սակայն երբեմն էլ, երբ անհրաժեշտ է մեկի նկատմամբ ճնշումներ գործարդել, աղա սկալ մարդու հարգասիրման անագտություն մեջ ղախելով ավելի մեծ ճնշում է գործարդվում, հետեւաքար՝ մեծ «արդյունք» կարելի է ակնկալել, ինչը հնարավոր է երիտասարդների մի մեծ խմբի վիճարանության կայում հայսնված Արմեն Չախալյանի ձերբակալության ղարագայում:

Չախալյանը, իբր, դրոշակակիր Վրաստանում վրացական որոշ լրատվամիջոցներ մեծագույն Չախալյանի եղբորը, «չճշված տեղեկություններով», բմրանյութ օգտագործած վիճակում լինելու լուրեր տարածելու գործին այն դեղում, երբ առնվազն անմեղության կանխավարկած գոյություն ունի, թեկուզ Վրաստանում, թեկուզ հայի հանդեմ:

Մյուս կողմից, հեռց Չախալյանի հանդեղ վրացական արդարագտության չգոյությունը վստահեցում է, որ եղբոր հանդեղ էլ արդար վերաբերումնք չի լինելու՝ սկսած մանուկից, որը Վահագնի «Վրաստանի բեմամի» է ներկայացնում:

Ամեն դեղում, եղբոր հետ կասարվածի առնչությանը, հայտարարությանը հունիսի 30-ին հանդես է եկել Վահագն Չախալյանը՝ մանրամասներ ներկայացնելով: Ըստ այղմ, «2013թ. հունիսի 28-ին Նիոնոմինդայի քղանի Գոնդորտա գոյություն տղի ունեցած միջաղեղի ժամանակ հասուղկասայինների կողմից ձերբակալվել է Արմեն Չախալյանը»:

Վահագնի ղստերով՝ եղբոր ձերբակալության հանգամանքները հիմեր են տալիս ղրդելու, որ տղի ունեցածը ակնհայտ «քաղաքական դրդաղատմաններով իրականացված սարիչ գործողություն է, որի հեղինակներն են տղական ուժային կառույցներում դեռեա որոշ չափով իրենց աղղեղությունը ղախողանած

խանությունները մինչ այժմ չեն դրսեւորել անհրաժեշտ վճռակալություն եւ քաղաքական կամք Չախալյանի հայ բնակչության նկատմամբ նախորդ ռեժիմի հանցագործ քաղաքականության դատարարման, արդարության վերականգնման, հայաբնակ քղաններում օրեմի գերակայության եւ ժողովրդավարական արժեքների հաստատման սկզբունքային գործում:

Չախալյանը հույս է հայսնել, որ եղբոր ձերբակալման գործողությունը ծաղրած եւ իրականացրած ուժերը սկալ կզսնվեն իրենց հաշվարկներում, նրանց սարդամբն էլ կծախողվի:

«Մեկ անգամ ես վերահաստատում եմ, որ գործել, գործում եւ գործելու են քացառաղես օրինականության սահմաններում: Հայտարարում եմ, որ, անկախ անեն ինչից, ռարունակելու եմ տարածաքղանում լիարժեք ժողովրդավարության հաստատման, Չախալյանի քաղաքական ակփոխության նկատման, կրոնական եւ մշակութային իրավունքների ղառողանության ուղղված իմ քաղաքական գործունեությունը», ասված է հայտարարության մեջ:

Անկախ անեն ինչից՝ հայ ակփոխների ձերբակալությունները ձակախում, անենից առաջ, մեկ մղատակի են ծառայել ու դեռ ծառայում են՝ ստեղծել վախի մթնոլորտ, առնվազն, ինչը հեռացնում է կառավարումը՝ ով էլ լինի դրա դեղին:

ՎԱՐՈՒԲԱՆ, ԳՈՂՈՍՅԱՆ

«Չեն կարծում, որ Վերահսկիչ ղալաքը ֆինանսական գնահատական ղեք է տար»

Ըստ ջրային սնեությունի պեռակալ կոմիտեի նախագահի՝ ղստը ղնդամենը ճաղերի մասին է

Անդրաղառնաղով Վերահսկիչ ղալաքի ջրային սնեության համակարգում կասարված սուոունների գնահատականներին, երեկ տղի ունեցած մամուլի ասուղիսի ժամանակ ջրային սնեության ղեռակալ կոմիտեի նախագահ Անդրանիկ Անդրեայանն ասաց, որ ղստն Արմավիրի մարում կառուղված 90-95 կմ ջրատարի 300 մ-ի վրա եղած ճաղերի մասին է: Վերահսկիչ ղալաքը գնահատել էր, որ կասարվել են 47 մլն դրամի անոնակ աղաատաններ: Մինչդեռ Անդրանիկ Անդրեայանը մեռց, որ դա ռուրջ 140 հաղար ղստ քեռոնաղցման աղատաններին ղնդանող ծաղկել է եղել եւ ոչ ղեք այղան անոնակ քեռոն, ինչղես գնահատել

եր Վերահսկիչ ղալաքը: Նա բնական համարեց, որ այղ ծաղկի քեռոնաղցման եւ այղ երկարության ջրատարի կառուղման հետեւանքով կարող են լինել ճաղեր, որոնք հետագայում ռհնարակալ կաղանկերղությունը վերացրել է: «Իմ կարծով, այղտեղ չղեք է տղեր ֆինանսական գնահատական, այղ ղեք է միայն մեղեր, որ ջրատարի վրա եղել են ճաղեր», ասաց Անդրանիկ Անդրեայանը:

Ջրային սնեության կոմիտեի նախագահը մեռց, որ ջրատար կառուղվել է ճռռանը, ղսկ ճաղերը ի հայտ են եկել ճռռանից հետո: Այսինքն, ճաղերը վերացվել են երաղիխային ժամկետում: «Չեն կարծում, թե այղ քեռությունները սղելե

ում են այն հսկայածաղկ աղատանը, որը կասարվել է», ասաց Անդրանիկ Անդրեայանը:

Թաղին ջրանղի որոշ հասվածներում տղի ունեցած արհատիսի մասին ղստելով՝ ջրային սնեության կոմիտեի նախագահն ասաց, որ ջրանղի այղ հասվածը բարձրացված է եւ այղես ջրի արհատիսի լինում: Ընդ որում, մա մեռց, որ ջրանղի կառուղում կասարվել է «Հաղարամյակի մարահարվերերի» նախագծով, նրանց կիսատ քղած հասվածներում:

Ջրային սնեության կոմիտեի նախագահը հայսնեց, որ երեք քաղաքներում կոյուղու կառուղման աղատանները արղեն աղատվել են, մարման առաղին փողը գործում է: Երկրող փողի՝ կենսաքանական մարման աղատանները ղեք է ռարունակվեն հետագայում: Անդրաղառնաղով ճաղակաղակների քուրակալ արհարողության լինելուն գերմանականի փոխարեն՝ Անդրանիկ Անդրեայանը ղնդգծեց, որ մարման անրող տեղնոլղղիան, ինչղես եւ նախատեղված էր, գերմանական արհարողության համակարղեր են: Ինչ վերաբերում է ճաղակաղակներից, սանիղին կամ ռեմի այղ հասվածներին, աղա, ղստ եղույթ ունեղղղի, էակալն չէ, թե դրանք ինչ արհարողության են, էակալն այն է, որ համաղատանում են չափանիւներին:

ՎԱՐՈՒԲԱՆ, ԳՈՂՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐՈՑ
Հասարակութան ԻՄ սարի
Հիմնաղի եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐՈՑ» ՍՊԸ
Երեւան 0010, Հանրաղեսութան 47
e-mail: azg@azg.am, azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխատը ղսնաղի
ՅԱՎՈՔ ՎԵՏԻՅԵՆԱՆ hեռ. 060 271117
Խմբաղի
ՊԱՂՈՅՐ ԅԱՎՈՔԵԱՆ hեռ. 060 271113
Հաղակաղաղի (գղակաղ) hեռ. 582960
060 271112
Լրագղղղի սեղեակ hեռ. 060 271118
Հանրաղաղաղ. ծառայողին hեռ. 060 271115
Հանրաղաղաղ ղառայողին
hեռ. 060 271114, 010 529353
Հանակաղաղային ռարաղեղը՝ «ԱԶԳ» քեղի
Նիւթերը չեն գղաղսուում ու չեն վերաղարձում
Գ տաղղղ յղղաղծները գղակաղղային են, որոնց քղակաղղակութան համար ղսնաղղիղը ղառատանաղսութան չի կղում:
«AZG» Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Մանկավարժական որակի կայի արդիականացումը՝ գերխնդիր

«Բարձրագույն կրթության բաճառակառուցում որակի կայի կազմակերպումը շարունակում է մնալ ուղիս կրթական համակարգի «ափլլեսայան զարգացումը»,- նշեց ՀՀ կրթության և գիտության նախարար Արմեն Ասոսյանը Մանկավարժական համալսարանում երեկ մեկնարկած «Անընդհատ (շարունակական) որակի կայի արդիականացումը եւ կազմակերպման մեխանիզմների ներդրումը բարձրագույն մանկավարժական կրթության համակարգում» խորագրով միջազգային գիտաժողովի բացման ժամանակ:

Նախարարը հույս հայտնեց, որ մանկավարժական կրթության բաճառակառուցում որակի կայի նոր մոդելի մշակումն ու ներդրումը թույլ կտա զգալիորեն բարձրացնել մանկավարժական կարգերի որակը, աղա նկատեց նաեւ՝ Մանկավարժական համալսարանը վերջին տարիների ընթացքում ակնհայտորեն ցուցաբերում է միջազգային մասնագետների արդիականացման և արդիականացման նախաձեռնելի տեմոտեր՝ ցույց տալով, որ Հայաստանի կրթական համակարգում բուրդ

կարողանում է արժանապատիվ եւ կարեւոր գործընկեր լինել: ՀՀԿԿ ղեկավար Արմեն Ասոսյանը, անդրադառնալով գիտաժողովի թեմային, ընդգծեց, որ մանկավարժական կրթության գործընթացում որակի կայի արդիականացումը պահանջարկ է բովանդակային կազմակերպման լուրջ փոփոխությունների անհրաժեշտություն կա: Միջազգային գիտաժողովի մասնակից, Ղրիմի հումանիտար համալսարանի ղեկավար, ման-

կավարժական գիտությունների դոկտոր, որոՖեսոր, Ուկրաինայի մանկավարժական գիտությունների ազգային ակադեմիայի ակադեմիկոս Ալեքսանդր Գլուզմանը ներկայացրեց Ուկրաինայի բարձրագույն մանկավարժական ուսումնական հաստատությունների ուսանողների գործնական շահագործման հիմնական ուղղությունները՝ ընդգծելով, որ մանկավարժական ծրագրերի, որակի կայի դրույթների համապատասխանեցումը կարեւոր է մանկավարժական կարգերի շահագործմանը գործում միասնական լինելու համար: Գիտաժողովի աշխատանքները շարունակվեցին երկու մասնաժողովերով՝ Մանկավարժական որակի կայի խնդիրները բուսական կրթության համակարգում եւ Տեսական եւ գործնական դաստիարակության խնդիրները բարձրագույն մանկավարժական կրթության արդիականացման գործընթացում: Գիտաժողովը կշարունակվի մինչեւ հուլիսի 5-ը:

Երբադաբական գաղտնի գործընթացների մի երեսը

1-ին էջից

Միգրացիոն այդ թեմերի դայբարդ ցաս ավելի խորն է, քան կարող է դասկերացնել սովորական մարդը. ասենք՝ փակել ճանադարը դեմի մյուս խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրություններն այն հավակնորդների առաջ, որոնք դրա համար ոչ մի բանի առաջ չեն կանգնում: Մասն կարող են իրական եւ խորհային դասառնները լինել այն կոնց դադաբի համար, որ դրսեւորեց նախագահ Սարգսյանը՝ խորհրդակցության ժամանակ, չխորեղված անգամ գոնե ցուցաբերելի առումով անկախ կառույցների գլուխների՝ գլխավոր դասախազի եւ ՎՊ նախագահի հետ հարաբերելիս մի տեսակ կարծես խախտել սուբորդինացիան՝ առաջինն ցուցում տալով, թե որքան մեծ դրամի սահմաններում դեմ է լինում բացահայտմանը, երկրորդին ընդհանրադառն ոչնչացնելով, թե նրա կարծիքն ոչ մեկին չի ետաբրում: Միգրացիոն իսկադես խաղն արժե մոմերը, քանի որ տեղի ունեցածի իրական դասառնների մասին կարելի է միայն եմթադրություններ անել, գումարած այն, որ գործադիրի գլուխն ի վերջո երկրի նախագահն է, ու եթե ՎՊ-ն իրական բացահայտմանից ցաս ավելին է ցույց տվել կամ ուռնացել, հենց նրան էլ խփում է ի վերջո: Կան գուցե հաջորդ նախագահական ընտրություններին իրավադադրողի առումով Ս. Սարգսյանն իր ընտրությունը կատարել է, եւ ցարթորյա խորհրդակցությունում դա հսակ զգալ սվեց՝ վարչադեսին

ազակցելով եւ քադաբական մեծամասնության դադակաբի ուղղությանը (սվալ դեմոմոն՝ խորհրդարանի դեկլարի) տակառ գլուխը: Իսկ կոռուպցիոն երեսույթների եւ «տակառների» դեմ դայբարի մասով հենց կառավարությունն ու գլխավոր դասախազությունն էլ թող դայբարեն, փաստրեն սա եր ասվում անուղղակի: Որովհետեւ այս բոլորից հետո դարդ է, որ ՎՊ ինստիտուցիոն վարկաբեկվեց, որին կարող է երկու բան հաջորդել. կամ ՎՊ նախագահն է փոխվում, կամ ինստիտուցիոն ռոնսորեն այլ, ավելի անեառ ու միջանկյալ դեմ հասկացնելով ՎՊ-ին, եւ ոչ թե վերադաս սուուգի կազմակերպության: Աեանը ՎՊ նախագահի լիադրությունները բոլոր դեմոմոն ավարկում են: Միգրացիոն այսուրեւ Ս. Սարգսյանը փակեց աեանը վերանեակվելու հույսեր փայփայող Ի. Զաբարյանի ճանադարը՝ ՎՊ նախագահ արդեն լրիվ ուրիշ մարդ կլինի, նա, ով ավելի մոտ է կանգնած մեծամասնության նախագահական թեմին: Եվ մեծամասնության ուղղությամբ նեակառն էլ վերաբերում է հենց ՎՊ բացահայտմանը ակնիվ արձադանաբան Յովիկ Աբախանյանին եւ մի քանիսի, այլ եմթադրություն չի մնում: Իսկ վարչադեսն, այո, նախագահից ազակցություն եւ քարս բլանե սսացալ՝ իրականացնելու բոլոր այն բարեփոխումները, որոնց վերաբերյալ երեթեմն նա ակնարկում էր, թե խանդարում են:

Տոկիկ Աբախանյանը՝ ՎՊ հաշվետվության եւ նախագահականի խորհրդակցության մասին

Երեկ լրագրողները փորձեցին մեկնաբանություններ սսանալ Ազգային ժողովի նախագահ Յովիկ Աբախանյանից՝ նախագահ Սարգսյանի հնչեցրած կոնց արսահայտությունների վերաբերյալ եւ Վերահսկիչ դայբարի հաշվետվության, եւ Ազգային ժողովի մեծամասնության դադակաբի վերաբերյալ: Երկրորդի վերաբերյալ Յ. Աբախանյանը կարծիք չունեւ եւ առաջարկեց սդասել, իսկ հաշվետ-

վության առումով նեց, որ իմն իր կարծիքն ու տղադրությունն է կայսել, չի զղոն ասածների համար եւ այսօր էլ ճույն կկրկնե: Հաշվետվությունը ԱԺ նախագահն ուղարկել է դասախազություն, այնուուես ու դասախազությունն, ըստ Աբախանյանի, կսա իր դասասխանը: Նա կրկնեց իր մտադրությունը, թե դեմ է բյուջեի գումարներն արդյունավե տախսվեն: Մ. Խ.

Վճարովի ավսոկայանասեղիներ մայրաքաղաքում

Երեկվանից մայրաքաղաքում մեքենա կանգնեցնելը դարձել է վճարովի: Վճարում դեմ է կատարել ոչ թե կարմիր թեկադով դադակներին, որոնք հեթադադում են այս կամ այն տարածում, այլ ելեկտրոնային տարբերակով եւ սահմանված կարգով: «Առնեմ գումար չի լինելու», հավաստացնում է Երեւանի քաղաքադեսի աշխատակազմի տրանսպորտի վարչության դես Հեմրիկ Նավասարդյանը՝ հավելելով, որ գործընթացը կենտրոնական փողոցներից հետո կշարունակվի նաեւ ծայրամասերում: Մրցույթում հաղթող ճանաչված եւ ավսոկայանասեղիների ծառայություններն իրականացնող «Փարկինգ սիթի սերվիս» ընկերության ներկայացուցիչ Վազգեն Հարությունյանի ներկայացմամբ՝ կահավորվել են Մաեոցի դողոտայում եւ Ամիրյան փողոցում տեղակայված ավսոկայանասեղիները: Առաջիկայում նման ավսոկայանասեղիներ կլինեն Սայաթ-Նովա, Իսահակյան, Թումանյան, Գրիգոր Լուսավորիչ, Սարյան, Մոսկովյան փողոցներում: Պատասխանասեղիների ներկայացմամբ՝ նոր համակարգի իրագործումից հետո կլինեն նաեւ անվճար կայանասեղիներ: Բոլոր այն

վայրերում, որտեղ կայանումն արգելող ճանադարային նեանները կբացակայեն եւ տարածքը սահմանված չի լինի որդես վճարովի ավսոկայանասեղի, կգործեն անվճար: Վճարովի ավսոկայանասեղիներ կարող են գործել ավազանու սահմանած ընդհանուր օգտագործման փողոցներում եւ իրադարակներում: Վճարովի ավսոկայանասեղիներ բացառվում են կրթական, մեակուդային եւ առողջադահական հաստատությունների, բակային տարածների, դեսական կառավարման, տեղական իննականադարման մարմինների վարչական եեմերի տարածներում: Ավսոկայանասեղիի համար բոլոր վճարումները կմոսքադվեն Երեւանի բյուջե: Մեկ ժամ կայանելու համար նախատեսված է 100 դրամ: Յուրաքանչյուր մեկ օրվա համար՝ 500 դրամ, մեկ ցարթովա համար՝ 1000 դրամ, մեկ ամսվա համար՝ 2000 դրամ, իսկ մեկ տարվա համար՝ 12.000 դրամ: Գիտերը ժամը 12-ից մինչեւ առավոտյան 9 կայանելու ժամանակ ավսոկայանասեղին գումար չի գանձի: Ըստ Նավասարդյանի՝ վճարման համակարգը մասշեղի է: Նրա հաշվարկներով՝ օրական մեկ ան-

գամ մեքենա կայանելով վարորդները նախկինում տարեկան վճարում էին 73.000 դրամ, նոր համակարգի միջոցով մեկ տարվա համար քաղաքացին կվճարի 12.000 դրամ: Բոլոր նրանց համար, ովքեր մեքենան կկայանեն, սակայն չեն վճարի, նախատեսված է տյոժ: Առանց տուրի վճարման մեքենան կայանելու դեմում վարորդից կգանձվի 5000 դրամ գումար: Եթե մեքենան կայանված է ավելի է քան 48 ժամ առանց գումարը վճարելու, աղա ավսոկայանասեղի կազմակերպիչներն իրավումն ունեն մեքենան տեղափոխել հասոկ տարած: < . <

ՄոբիԴրամի «Պրեմիում» հաճախորդ դառնալու եւս մեկ արագ տարբերակ

Այսուհետեւ բջջայինի միջոցով գրանցված «Սանդար» հաճախորդները կարող են հեցությամբ դառնալ ՄոբիԴրամի «Պրեմիում» հաճախորդ՝ անկախ նրանից գրանցված հեռախոսահամարի սեփականատերն են թե՛ ոչ: Անհրաժեշտ է դարգադես այցելել ՄոբիԴրամի մասնաժողովից մեկը եւ ներկայացնել անձը հաստատող փաստադրոթը: Միակ անհրաժեշտ նախադայմանն այն է, որ բջջայինի միջոցով գրանց-

վելու ժամանակ մոտադրած անձնական սվալները համադասախանեն ներկայացրած անձը հաստատող փաստադրոթի սվալներին եւ բջջային հեռախոսահամարի քարսը, որի միջոցով անձը գրանցվել է որդես ՄոբիԴրամի «Սանդար» հաճախորդ, լինի նրա մոտ: Մանրամասն տեղեկություններ սսանալու համար կարելի է զանգահարել ՄոբիԴրամի թեժ գիծ՝ 444 կամ 093297444:

Զբոսաըջային նոր ծառայություններ Տարբերի մոտ

Հուլիսի 1-ից Տարբերի վանք այցելողները կարող են օգսվել զբոսաըջային նոր ծառայություններից: Այս մասին երեկ ասուլիսի ժամանակ տեղեկացրել է «Տարբեր» ճողանողու սնօրեն Վահան Մելիքեթյանը: Ըստ News.am-ի՝ զբոսաըջային նոր համալիրը կոչվում է «Տարբեր դարդակներ», բացի ճողանողունց՝ ներառում է ժայռագնադրություն, օդադարիկների վարձույթ, հեքոն կամ հեծանվով ըջջայություն, աղադողիդեր: Բացվել է նաեւ հուեանվերների խանութ, իսկ «Տարբերում» ռեսուրանում մասնու-

ցում են հիմնականում այդ տարածաըջային կերակուրները՝ ժինգայով հաց, տղամներ եւ այլն: Այցելուները ցանկության դեմում կարող են գիտերել Գորիսի 13 հյուրանոցներում կամ Տարբերի, Հայիձորի ու Շինուհայրի զբոսաըջային սներում. միայն Տարբերում 84 այդդիսի տուն կա: Վահան Մելիքեթյանի փոխանցմամբ՝ արդեն 2 ցարթ կլինի, որ գործում է նաեւ Տարբերի վանքի մոտ տեղակայված բողուգարանը: Նրա խոսով՝ բողուգարանն իրենց չի դասկանում, սակայն ուրախ են, որ վերադադես գործում է:

Ամերիկացիները լրեստել են ԵՄ դեկավարներին ու դիվանագետներին Եվրոպայի պարզաբանումներ է պահանջում

ԱՄՆ Ազգային անվտանգության գործակալությունը (ԱԱԳ), ինչպես դարձվում է ԿԴՎ եւ ԱԱԳ նախկին աշխատակից Էդվարդ Սնոուդենի նոր բացահայտումներից, լրեստել է սարքեր երկրների ոչ միայն ֆաղափացիներին, այլև դեկավարներին ու դիվանագետներին: Ըստ որում, նույնիսկ դառնակից երկրները բաժանվել են ըստ կարգերի:

Դարձյալ Սնոուդենի նյութերը վկայակոչելով՝ լրատվամիջոցները հունիսի 29-ին եւ 30-ին հաղորդեցին, որ ԱԱԳ-ն զաղսնալսել է Վաշինգտոնում ԵՄ ներկայացուցչության, ՄԱԿ-ի կենտրոնականայանի եւ Բրյուսելում ԵՄ խորհրդի հեռախոսագրույցները: Բացի դրանից, ամերիկյան հասուկ ծառայությունները զաղսնալսել են Նյու Յորքում եւ Վաշինգտոնում գտնվող երկրների առնվազն 38 դեսպանությունների եւ ներկայացուցչությունների հեռախոսագրույցները:

Կարող ազատաբեկի անդրախնայան գոտու շուրջը բանակցել, եթե ԱՄՆ-ը զաղսնալսում է եվրոպացի բանակցողներին: «Դառնակիցները միմյանց չեն լրեստում», ընդգծել է նա: Համանման ժեստեր է արձակել նաև ֆրանսիացի եվրոհանձնակարար Միշել Բառնյեն, որն առաջարկել է ԱՄՆ-ի հետ չստորագրել ազատաբեկի համաձայնագիր:

Եվրոմիությունը ԱՄՆ-ից դառնական բացատրություն է դառնալով ԵՄ դեկավարների լրեստման փաստերի կադրակցությամբ, սակայն Վաշինգտոնը հրաժարվել է հրադարձված մեկնաբանել իր գործողությունները եւ խոստացել է դարձաբանումներ սալ դիվանագիտական ուղիներով:

Օրինակ, Գերմանիան հայտնվել է այսպես կոչված «երրորդ կարգի գործընկերների» թվում: Այդ մասին հաղորդում է Der Spiegel թերթը, վկայակոչելով Սնոուդենի զաղսնի վավերագրերը:

Թերթը նույն է, որ ամերիկացիների կիբեռլրեստության ծավալները նկատի ունենալով՝ Գերմանիան կարելի է համեմատել Չինաստանի, Իրաքի կամ Սաուդյան Արաբիայի հետ: Ի դեպ, «երկրորդ կարգի գործընկերներ» են համարվում Կանադան, Ավստրալիան, Նոր Զելանդիան եւ Մեծ Բրիտանիան, որոնք հանված են կիբեռլրեստության թիրախների ցանկից:

ԱԱԳ-ն ծանոթացել է Գերմանիայի ֆաղափացիների ուղարկած միլիարդավոր հաղորդագրությունների: Սովորական օրերին ամերիկյան հասուկ ծառայությունները Գերմանիայում կալանում էին մինչեւ 20 մլն հեռախոսագրույց, ինչպես նաև դաշնային ծառայությունները 10 մլն էլեկտրոնային հաղորդագրություն:

Գաղսնալսումների նոր փաստերը զայրացրել են Եվրոմիության բարձրագույն դեկավարությանը: Լյուսեմբուրգի եվրոհանձնակարար Վիլիամ Ռեյնգի կարծիքով, Եվրոպան չի

«Գեզիի» դեմոները ֆրակսան հարցի կարգավորման գործընթացն են կանխարգելում

1-ին էջից
Այս հեռանկարը չի համադաստիսանում սարածաբանում ֆաղափական միանձնյա ներկայությունը դաժնաբանելու եւ ամերիկյան ֆաղափականության շարունակականությունը աղախովելու Արեւմուտքի առաջադրանքին, ոչ էլ թխում է Իսրայելի Կախոն: Վարչապետ Երդոհանի ժողովրդավանությունն էլ չի կարող աղախովել Իսրայելի Կախոն: Ելնելով հարաձուռն այդ ժողովրդավանությունից, Երդոհանը համառում է, եւ առանց Արեւմուտքի, ավելի շուտ՝ Վաշինգտոնի հավանության, համեմատաբար ինքնուրույն ֆայլեր է ձեռնարկում, առաջադրելով դառնակիցներին նորանոր դաժնաբաններ:

առումով, որ նրա կարգադրությամբ դրանական դարձելի են արժանացել ոսիկանության այն բոլոր աշխատակիցները, որոնք անհամաչափ ուժ են գործադրել «Գեզիի» ցուցարարների դեմ: Պարզապես Շուլքո ռեգիտրել է ցուցարարներին: Այսինքն՝ Շուլքո խոսքերը կարելի են ոգետրման առումով:

«Գեզիի» դեմոներն էլ կարելի են ֆրակսան հարցի PKK-ի հետ հաշտեցմամբ մայամանավորված կարգավորման գործընթացի շտակեցից: Հասկանալի է, որ գործընթացի սկզբնավորման համար ժողովրդա-հանրապետական եւ Ազգայնական բարձուն կուսակցությունները «թուր Երդոհանի միասնականությունն ու թուրական դեստության ունիսար կառուցվածքը ի նոյա ս PKK-ի հարվածի սակ դնելու համար» դավաճանության մեջ են մեղադրում վարչապետ Երդոհանին:

Քրդանե «Խաղաղություն եւ ժողովրդավարություն» կուսակցությունն էլ վերջինիս մեղադրում է գործընթացը ձգձգելու նոյասակով անհրաժեշտ ֆայլերից խուսափելու մեջ: Այդ ընթացքում Երդոհանը ձգձգումը մայամանավորում է «Գեզիի» դեմոներով եւ ցուցարարներին Արեւմուտքի անվերադարձ աջակցությամբ: Այսպիսով, ստեղծվում է խառնաձուրթ իրավիճակ, որը բացասաբար է անդրադառնում գործընթացի վրա:

Մինչդեռ PKK-ի հետ հաշտեցման, ֆրակսան հարցի կարգավորման նախաձեռնությունների համար «Գեզիի» ցուցարարներին գիտակցաբար ոգետրող Արեւմուտքը ողջունել էր Երդոհանին: Սաձեղ, որ Արեւմուտքը դեմ է ֆր-

դական հարցի կարգավորմանը Թուրքիայում, իրաքական չէ: Բայց եւ այնպես հարկ է նեղել, որ գործընթացի դարձաբանում գլխավորը «Գեզիի» դեմոներն են, ոչ էլ դեմոները խթանելու Արեւմուտքի ձեռնարկումները, ոչ էլ ընդդիմադիր կուսակցությունների Երդոհանին հասցեագրած մեղադրանքները, այլ զեմեղ վայր դնելու դիմաց Թուրքիայում ֆրակսան ինքնության դառնակից ձեռնարկում եւ մայրենի լեզվով ուսուցման աղախովման, ինչպես նաև սեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների ընդլայնման PKK-ի դաժնաբանները:

Դրանով, անկախ կարգավորման գործընթացի հարցում Երդոհանի կառավարության անկեղծությունից, հակասում են Թուրքիայի գործող սահմանադրության ներածականի սրամաքանությանը, միաժամանակ անձեռնմխելի 2-րդ, 3-րդ հոդվածների հետ, նաև ուսուցման եւ ֆաղափացիության մասին համադաստիսանաբար 42-րդ ու 66-րդ հոդվածներին: Դրանցից առաջինը բացառում է բացի թուրքերենից ուրիշ մայրենի այլ լեզվի ուսուցման հնարավորությունը կրթական հաստատություններում, իսկ երկրորդը՝ թուրք է համարում բոլոր մրանց, ովքեր Թուրքիայի ֆաղափացիություն ունեն: Այլ կերպ, եթե ֆրակսան հարցի կարգավորման գործընթացը նախաձեռնում եւ առանց սահմանադրության փոփոխության, դա ինքնին կասկածելի է դառնում: Սակայն հարցի առնչությունը սահմանադրությանը առանձին խնդիր է, հետաբար մասնավոր մոտեցում է դաժնաբանում:

Խորվաթիան դարձավ ԵՄ 28-րդ անդամը Երկրի բնակչությունը, սակայն, ոգետրված չէ

2013 թ. հուլիսի 1-ին Խորվաթիան դառնալով Եվրոմիության 28-րդ դեստությունը: Սակայն իրադարձությունը մեծ շուտով չնեցեցին, նկատի ունենալով երկրում 5 սարի բարունակող ճեքստական նահանգը եւ 21 սոկոսի հասնող գործազրկությունը:

Անդամակցության հակառակորդները հուլիսի 1-ին իրենց սերի վրա սեւ դրեցեր կախեցին: «Գրավիր Խորվաթիան» բարձուն ներկայացուցիչները ընդգծում են, որ «ԵՄ-ին անդամակցելը ճեքստական եղեռն է երկրի ֆաղափացիների նկատմամբ»:

Խորվաթիայում անցկացված վերջին հեքսագոսությունների սվայնները վկայում են, որ ԵՄ անդամակցության անվերադարձուն հավանություն է սալիս բնակչության ընդամենը 23 սոկոսը: Խորվաթներից բարձուն վախեցնում են Հունաստանի եւ Պորտուգալիայի օրինակները:

Անդամակցությանը նախորդել էին Բրյուսելի վերահսկողությամբ 7 սարի բարունակ իրականացված դժվարին բարեփոխումներ: Մասնավորապես Զագրեբը նախկին Հարավսլավիայի հարցերով զբաղվող Միջազգային դասարանին հանձնեց դաժնաբանական հանցագործությունների մեջ մեղադրվող մի բարբ բարձրաստիճան գինվորական ու ֆաղափական գործիչ-

ների, հարուցելով խորվաթների դժգոհությունը: Իբխանությունները սիդված վաձառեցին մի բարբ հանրահայտ նավաբանարաններ, որոնք խրվել էին դաժնաբան մեջ: Երկրում սկսվեց դաժնաբան կառավարությունը, ու բանաբանվեց նույնիսկ նախկին վարչապետ Իվո Սանադերը:

Փորձագետները կարծում են, որ ԵՄ-ին միանալը կարող է բարեկալել Խորվաթիայի զբոսաբանության ճյուղի վիճակը եւ նույնիսկ ներդրումներ բերել: Չի բացառվում նաև, որ Զագրեբը ԵՄ-ից սանա կենսականորեն անհրաժեշտ ֆինանսական օժանդակություն, նույն է ԻՍԱՌ-ՏԱՍՍ-ը: Սակայն անդամակցությունը կարող է բարեկալել Խորվաթիայի վրա: Ամենամեծ եկյուղները կադված են այն բանի հետ, որ ճեքստաբան թույլ երկիր կարող է չդիմանալ ուժեղ հարեանների (մասնավորապես Իսրայելի) հետ անհավասար մրցակցությանը: Ըստերը վախեցնում են կրուն բանկացումներից, մինչդեռ աշխատավարձերը մնում են նույն մակարդակի վրա: Եվրոմիությունը խիստ դաժնաբան կերակայացնի սեղացի գործարարներին: Հեքստանգ կդառնան սնանկացումները: Մասնագետները է դաժնաբանում նաև հսկայական թվով աձորիական ներգաղթյալների ներհուսի վսանգը:

Եգիպտոսում դաժնաբանում են Մուսուլման Մուսուլման հրաժարականը Կախիբեում հրկիզել են «Մուսուլման եղբայրներ» կենտրոնականները

Եգիպտոսում բարեբանվեցին իբխանությունների դեմ սկսված բողոքի զանգվածային ցույցերը բարունակվում էին հուլիսի 1-ին: Մայրաքաղաք Կախիբեում ցուցարարները գրավել են «Մուսուլման եղբայրներ» կառավարող բարձուն կենտրոնականայանը: Սկզբում բեմերը հրկիզել են, աղա սսել են ջարդուբեռն անել: Այդ մասին հաղորդում է Ֆրանսուրե գործակալությունը, վկայակոչելով ակամաստեներին:

Հուլիսի 1-ին «Թամառուղ» ընդդիմադիր բարձունը վերջնագիր ներկայացրեց նախագահ Մուսուլմանի Մուսուլման: Ըստերը սղառնում է, որ եթե մինչեւ երեքաբթի երեկո նա հրաժարական չսա, աղա ցուցարարները կկազմակերպեն ֆաղափացիական անհնազանդության գործողություններ եւ կփորձեն գործող վերցնել նախագահական դալաբը:

Նախօրեին Եգիպտոսի սարբեր ֆաղափներում հակառակաբանական բազմամարդ ցույցեր էին անցկացվել Մուսուլման դառնականության առաջին սարեդարձի կադակցությամբ: Միայն Կախիբեում եւ Ալեքսանդրիայում փողող էին դուրս եկել մոտ 1 մլն մարդ: Ուր ֆաղափներում սեղի էին ունեցել ընդդիմադիրների եւ Մուսուլման կողմնակիցների բախումներ: Տարբեր սեղեկությունների համաձայն, սղառնվածների թիվը 5-ից մինչեւ 14 է:

Մուսուլմանը Մուսուլմանի հակառակորդները նրան մեղադրում են երկրի գերիսլամացումը, ինչպես նաև միաբեքան վարչակարգ ստեղծելու փորձերի մեջ: Նախագահն ավելի վաղ խոստովանել էր, որ ինքը մի բարբ սղառնել է գործել, բայց հրաժարվել էր թողնել դառնը:

Իրավադաժն մարմինների աղբյուրներ վկայակոչող Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ բեմի գործի ժամանակ սղառնվել են 5 եւ վիրավորվել 100-ից ավելի անձինք: Արդեն կիրակի օրը երիսասարդ ցուցարարները սկսել էին բարբ եւ հրկիզախառնուրդով լի բեմեր մեքել «Մուսուլման եղբայրներ» կենտրոնականայանի վրա: Ներսից կրակում էին ցուցարարների վրա:

ՖՐԱՆՍՄԱՅՑՅԱՍՈՒԼ

Մերժ Աւեսիֆեանի «Անոյժ» շիանոզեց

Հայաստանի մէջ Մերժ Աւեսիֆեանը փարսերազներ աս տղան, անոր ունեցած յանգանութեան համար, որ ուզած էր «Անոյժ» օղեալի ասանդական բեմադրութեան փոփոխ անունը: Այն ինչ Մերժ Աւեսիֆեան Նանթր-Ամանսիէ թատրոնի բեմին ներկայացուց, Տիգրանեանի մսալոցաճ «Անոյժ»ը չէր: Կերպարանափոխած իր սարերակն էր:

Թէն Աւեսիֆեանի նախածեռնութիւնը բոլոր նախադրեալները, ամբողջ ներուժն ունէր բացառիկ ներկայացում մը հրամցնելու. Փարսերան օրցանին մէջ ուսուցառու բեմ է՝ Նանթր-Ամանսիէինը: Կրնար Ֆրանսայի եւ յասկաղէ Փարսի թատերական եւ մականութեային օրցանակներուն մօտ «Անոյժ» օղեալին եւրոպական եւ միջազգային հնչողութիւն տալ: Երիտասարդ դերակատարներ, համդիաստեններու խումբերան ներկայութիւն, ինչ որ ըսել կ'ուզէ, որ իսկական մասնագէտ կայ հայկական բեմադրութիւններու Ֆրանսահայերու եւ Ֆրասացիներու մօտ: Սակայն, այս բոլորով հանդերձ, ներկայացուածը հանդիսացաւ չէր: Զգեստատում, բեմայարդարում, երաժշտական գործիքատում եւ բեմադրութիւն չհաշտայեցին Տիգրանեանի «Անոյժ»ը այժմեականացնելու, նորովի ներկայացնելու:

Մերժ Աւեսիֆեանի նախածեռնութիւնը բոլոր նախադրեալները, ամբողջ ներուժն ունէր բացառիկ ներկայացում մը հրամցնելու. Փարսերան օրցանին մէջ ուսուցառու բեմ է՝ Նանթր-Ամանսիէինը: Կրնար Ֆրանսայի եւ յասկաղէ Փարսի թատերական եւ մականութեային օրցանակներուն մօտ «Անոյժ» օղեալին եւրոպական եւ միջազգային հնչողութիւն տալ: Երիտասարդ դերակատարներ, համդիաստեններու խումբերան ներկայութիւն, ինչ որ ըսել կ'ուզէ, որ իսկական մասնագէտ կայ հայկական բեմադրութիւններու Ֆրանսահայերու եւ Ֆրասացիներու մօտ: Սակայն, այս բոլորով հանդերձ, ներկայացուածը հանդիսացաւ չէր: Զգեստատում, բեմայարդարում, երաժշտական գործիքատում եւ բեմադրութիւն չհաշտայեցին Տիգրանեանի «Անոյժ»ը այժմեականացնելու, նորովի ներկայացնելու:

Անուշտ հարկ է նորոգել բեմական լեզուն, օրուան նորարարական գիտերն ու դասերը գործածել, դասերը որ խաղին թատերականութիւնը զօրանայ ու իմաստաւորուի: Աւեսիֆեանի նորութիւնները նմաստակալին չէին. ճղարկող իզական շրջաճիւղ հազցնել, դասական երաժշտութեան մէջ դիզ ու զուտ մէջբերել, չորս դարերու խաղին մէջ ներմուծել եւ երգային բաժինները արտասանել, այլ, փոքր դրամներու յաւելումները, ինչդու մտել բեմի յետին դասերով վրայ հեռաձայնական Հայաստանի բնաբարբի մեծածաւալ նկարները ընդհանուր ներկայացումը տեղադրեցին բնադասական տեսադաշտին վրայ, հեռու արդիական ոճատում:

Երաժշտական առումով, խմբավար՝ Վահան Մարտիրոսեան եւ երգչները արդիական յաւելում տուան մեզ ներկայացման շրջանին:

Ժամ Լուի Մարթինելլի

Կ'արժէ երկու խօսք ըսել մտել Նանթր-Ամենսիէ թատրոնի սնտեն Ժամ Լուի Մարթինելլի մասին: Հայաստանի անկախութեան օրէն հետաքրքրուած է հայաստանեան թատերխումբերու ձեռնարկումով: 1993ին կը նշանակուի TNS-ի (Theatre National de Strasbourg) սնտեն: Հայաստան կ'այցելու, կը հանդիպի Վահէ Շահվերդեանին, որ այն ժամանակ Վանաձորի թատերական խումբը կը վարէ: Կը հրաւիրէ Ֆրանսա: Շահվերդեան իր թատերխումբով Ֆրանսայի զանազան քաղաքներուն մէջ կը ներկայացնէ Զեփուլի «Երեւոյր»-ը: Այն ժամանակ հարց էր, թէ ինչու Վահէ Շահվերդեան հայկական խաղացանկէն թատերական երկ մը չբեմադրեց Ֆրանսայի մէջ, այլ դիմեց Զեփուլին: Մարթինելլի առաջին նախածեռնութեան ի վեր հայաստանեան ոչ մէկ թատերխումբ ֆրանսական դասընթացին նախածեռնութեամբ հրաւիրուած է Ֆրանսա: «Անոյժ» երկրորդն է, զոր Մարթինելլի հիւրընկալեց, թէն նախածեռնութիւնը իր չէր:

ժ. Չ. «Նոր Յառաջ» Փարիզ

«Նայելը փչէ է, տեսնել է ղեմը» հոլովակը՝ Ազգային կինո մրցանակի դափնեկիր

«Հայկական կինոյի զարթոն» կինոկէսնոնի խորհուրդը «Ազգային կինո» մրցանակ է շնորհել «Նայելը փչէ է, տեսնել է ղեմը» սոցիալական հոլովակին՝ մեր ժողովրդի մի սկզբնական կողմից ազգային արժեքներին հանդէպ ցուցաբերվող անսարք վերաբերմունքի վերաբերյալ:

Հոլովակը կարելի է դիտել հետևյալ հղումով:
<http://www.youtube.com/watch?v=lxUY5dQNA0k>

ԱՐՄԵՆ ԱՎԱՐՈՆՅԱՆ

«Հայկական կինոյի զարթոն կինոկէսնոն» ՏԿ նախագահ

Ռուբէն Հախվերդեան երգեց իր նոր ընկերներուն համար

Պոստնահայ կեանքին ներանդախնդրեաց համերգ մըն է որ կարգադրուեց քաղաքի նորակազմ թէքեան մականութային միութեան (ԹՄՄ) վարչութիւնը: Արդարեւ, յունիս 22-ի երեկոյեան, Բեմընթի Հայ կարողիւէ Ս. Խաչ սահը լեցուն էր հայորդիներով, որոնք եկած էին հաղորդուիլ հայրենի ցաւերը, քաղաքային ու քաղաքական հակասութիւնները երգող, հայու հոգիին ու արտնային խօսող երգերը Ռուբեն Հախվերդեանի: Եկած էր ան մասնաւորաբար հրաւերուիլ ԹՄՄիութեան: Այդ երեկոյ, 250-է ակնի երկրագուններ, օրէն առաջ արդէն արդիական էին իրենց սոսները... կարելի էր նոյնիսկ կրկնադասիկ մեծութեամբ սրահ մը ամբողջ լեցնել, բոլոր փափափողներու ցանկութեան յագորդար տալ համար:

Կայսագիրը: Իւրաքանչիւր երգ առաջ տալով տուէր երգին յորինման տուն տուն դասերու: Ինք, որ մասնակցից էր դարձած Ղարաբաղեան շարժումին իր ընկերներու կողմին, ինք որ տեսած էր երկրաշարժի աղէտ ու անոր յաջորդող ցուրտ ու մութ գիշերները Երեանին, ինք որ ունէր իր քաղաքական արեւելումներն ու հայրենասիրական խորունկ զգացումներով առաջնուիլ, ինք որ երբեմն չի բաժնէր իշխանութեան երկող սակած նա աստաղծն ու ցաւ անգամ հայրենիք սնտաղքու ֆունել ուզող վաշտառուները, ու դեռ ինք, ինք, ինք ... որ կը յուզուի մեր ձայնողութիւններով, մեր անմիաբանութեամբ ... ան երգեց բոլոր այս թեմաներով: Ժողովուրդին երգչը, ի վերջոյ, երգելու է մեր ցաւերը: Այդ է որ ան ըրաւ:

Այլեւս իր քաղաքական հասունութեամբ ան սկսած է տեսնել Սփիւռքը իր բոլոր խաւերով, քաղաքական բոլոր հոսանքներով, որուն համար ուրախ էին մեզմէ զատ, որովհետեւ Սփիւռքը միասնականութեամբ մեզ շարժուցնէր: Սինչ այս Ռուբեն Հախվերդեան գոյցէ կը տեսնէ միայն մէկը ... Եւ այդ երեկոյ ան երգեց իր նոր գրած ընկերներուն համար: Վստահ եմ, որ ան գիտցաւ, թէ այդ նոր ընկերները, իրականութեան մէջ Հայաստանի իր հին ընկերներն էին, որոնք վառ դառնեցին հայրենասիրութիւնը, որոնք ասանակներ շարունակ դարձան իրա կամուրջը մեր ժողովուրդի այդ երկու հաստածներուն միջեւ: Գիտցաւ, որ այս նոր ընկերները եղած էին արտակարգ բարեկամը իր դասական hor, քաղաքականութեամբ Լեւոն Հախվերդեանին, որ եկած էր Ս. Նահանգներ հրաւերուիլ Թէքեան մականութային միութեան:

Ռուբենը այս պիտուն ալ ունի իր սիրողները, քանի որ ինք ունի ըսելիք երէկի, այսօրուան եւ վաղուան ալ համար: **ՅԱԿՈՒՆ ԿՎԵՏԻՍՅԱՆ**

Մրցանակ նկարչուի Զաքէլ Բեյանին

Շրջանային արվեստների եւ մականութային «Փոյնք կրի» կենտրոնի 3-րդ տարեկան մրցանակաբաշխութիւնը տեղի է ունեցել Ռոյնսի (Միչիգան) «Ռոյալ դար» հյուրանոցում հունիսի 13-ին՝ հոծ բազմութեան ներկայությամբ, տեղեկացում է «Արմինյոն միոր սիւնիթթը» շարքաթթրը: Մրցանակներ շնորհող այս ծրագիրը սկսել է գործել 1982-ից արվեստի սարքեր բնագավառներում՝ ստեղծագործական աշխատանքները խթանելու նպատակով: Այս տարեկան մրցանակներին ար-

ժամացել է ութ արվեստագետ, որոնցից մէկը եղել է Տոյ քաղաքի (Միչիգան) ներկայացնող հայազգի Զաքէլ Բեյանը, սեփականատեր են սնտերը «Բեյան արվեստի կենտրոն», որը երկար տարիներ երիտասարդ արվեստագետներին խթանելու վայր է հանդիսացել: Իր ամուսնու՝ դուստր. Կարապետ Բեյանի հետ, Զաքէլը մականակային ներդրում է ունեցել քաղաքի մականութային կլասիկ զարգացման գործում: Ինքն էլ կայացած նկարչուի: Սրա ջրաներկ ու յուղաներկ բնանկարները

եւ կերամիկական ստեղծագործությունները հիացրել են աստերին: Հանդիսութեան ընթացքում ցուցադրվել են կարճամետրաժ տեսաւոլովակներ ութ արվեստագետների անցած ստեղծագործական կյանքի մասին: Դրան անմիջապետ հետեւել է հյուրասիրությունը, որը վարել է «Դեռնոյ յուղ» թերթի արվեստի բաժնի ղեկավար Կարապետ Բեյանը: Սրա վերջին հանդիպումը հարցազրույցով կարգադրուի: Սրա ջրաներկ ու յուղաներկ բնանկարները

Տեղի ունեցավ «Խաղարում». Հայոց գեղաստանային մասին դասաւոր ֆիլմի օրնաբերան

Երեկ՝ հունիսի 26-ին, «Մոսկվա» կինոթատրոնում տեղի ունեցավ «Խաղարում» գեղարվեստական կարճամետրաժ կինոնկարի օրնաբերան: Երեանի դասական կամերային թատրոնից տեղեկացում են, որ 14 տղանոց ֆիլմը դասնում է Հայոց գեղաստանային մասին. «Ամեն անդամս իմ օրնաբերանումն է: Մեր ժողովուրդը մարդու մէջ խաղարում է մարդկայինը, նրա մէջ արքանում է զագանն ու մարդկային ողջ դասնութիւնը դրա վառ արագացում է: Եվ անմեծամբ թերթ, ամենադաժան հարկածը այս ամենի մէջ հասնում է երեւանեցիին, որուն խելոված ճակատագրերը

մեկ ակնթարթում հայնկում են անդունդում:

Նախագիծն իրականացվել է այս տարի, ռեժիսորը, դրոյուսերը, սցենարի հեղինակը Արա Երնջակյանն է, օղեալներ Սուրեն Թաղետայանը: Դերերուն հանդես են եկել՝ Մելիսա Բաւունը, Վիգեն Սեփանյանը, ժամանակացուցը, Սոֆիկ Սարգսյանը, Արամ Կարապետյանը, Մե-

դիկ Հարությունյանը: Մտադրուցումը իրականացվել է «Երկաթ» փրոդաքցիոն կողմից Հայաստանի Ազգային կինոկենտրոնի աջակցությամբ: Ֆիլմը կներկայացվի «Ռսկէ Ժիւն» 10-րդ միջազգային կինոփառատոնի «Հայկական համայնագութիւն» խաղարկային մրցույթում: **ՎԱՐԿ ԿՎԵՏԻՍՅԱՆ**

Վրիդակ

Շարք օրվա «Մականութ-Հախվերդեանի» «Արաքան Ալիքան. Ասորի բանաստեղծ» հոլովածի հեղինակի՝ Սազօ Արեան անունը տեխնիկական դասաւորներով չի տղադրվել: Հայոցում ենք հեղինակի եւ ընթերցողների ներողամտութիւնը:

Արսեն Դավթյանը Եվրոպայի գավաթակիր

Վրասանի Ունեկի ֆուտբոլի ակադեմիայի գավաթի դասակարգված խաղարկությունում հանդես եկած հայ ակադեմիական խաղարկուհիներին հաջող ելույթ ունեցավ Արսեն Դավթյանը, որը մինչև 8 արտասահմանյան մրցաշարում դարձավ հաղթող: Նա 9 հնարավորից վասակեց 8 միավոր եւ լրացուցիչ գործակիցներով առաջ անցավ աղբյուրների էլեմենտար մրցույթում: Արսենը 9 դարձեց 8-րդ հաղթող, իսկ միակ դարձեց 7-րդ տարիքում Սուլեյմանյանի:

Յարիմ 12 տարեկան ակադեմիական:

Մինչև 12 արտասահմանյան մրցաշարում 2-րդ տեղը գրավեց Շանթ Սարգսյանը, որը 9 հնարավորից վասակեց 7,5 միավոր: Շանթը կես միավոր զիջեց մրցաշարի հաղթող, աղբյուրների Վուդար Ասադյանին, որի հետ ոչ-ոքի էր խաղացել: Հայ ակադեմիական անդամների էր: Նա տուց 6 հաղթանակ, 3 դարձեց ավարտ ոչ-ոքի: Տարիքային այս խմբի մրցաշարում Հայաստանից հանդես եկան 13 ակադեմիական:

Մինչև 8 արտասահմանյան մրցաշարում բրնձե մեդալի արժանացավ Աննա Պողոսյանը: Նա վասակեց 7 միավոր: Չեմպիոնուհու Տիգրանը նվաճեց վրացի Դիանա Լոմայան՝ հաղթելով բոլոր մրցակցուհիներին, այդ թվում նաև Աննային: Նա հայրենակցուհի Լիլե Գումբերիձեն 8 միավորով զբաղեցրեց 2-րդ տեղը:

Բրազիլիան Կոնֆեդերացիաների գավաթի ֆուտբոլի գավաթակիր

Բրազիլիայի հավաքականը 3-րդ անգամ անընդմեջ նվաճեց ֆուտբոլի Կոնֆեդերացիաների գավաթը: Եզրափակիչում բրազիլացիները խաղային բոլոր առումներով գերազանցեցին աշխարհի եւ Եվրոպայի չեմպիոն իտալացիներին՝ 3-0 հաշվով վստահ հաղթանակ տուցելով: 2 անգամ աչի ընկավ Ֆրեդը, մեկ գոլ էլ խփեց Նեյմարը, իսկ ահա իտալացիները նույնիսկ 11 մ հարվածը չհրացրին: Սերխիո Ռոմանոսը վրիպեց 11 մ նշանակեց: Բրազիլիայի հավաքականը իր դասակարգում մեջ 4-րդ անգամ դարձավ Կոնֆեդերացիաների գավաթակիր:

Խաղից հետո հավաքականների մարզիչների կարծիքն այսպիսին էր. Լուիս Ֆելիպե Սկոլարի (Բրազիլիա)-Թեեե այս հաջողությանը, մեծ դեր էր խաղացել նրանք: Մեծ դեր էր խաղացել նրանք, որ իրոք լավ ուժեղ էին: Այս հաղթանակը դեռի աշխարհի առաջնությունը ամրապնդելու վրա սկսեցին: Հաս հաճելի էր մարզադաստանը լսել, թե ինչպես էին ֆուտբոլիստները վստահվում. «Չեմպիոնները վերադարձել են»: Հուսով եմ, որ այժմ Բրազիլիային ավելի շատ կհաջան: 30 օրվա ընթացքում մեծ հաղթանակներ աշխարհի 4 չեմպիոնների՝ Ֆրանսիային, Իտալիային, Ուրուգվային եւ Իսպանիային:

Գեց բոլոր առումներով: Մեծ դեր էր խաղացել նրանք այս հաղթանակի առիթով: Առաջին խաղակեսի վերջին եւ 2-րդի սկզբին մեծ որոշակի խնդիրներ ունեցին, սակայն եւ այժմ դաստիարակ մասնաճյուղի արդարացում չեն փնտրում: Բրազիլացիներն ավելի շատ արժանացան իրենց խաղի ընթացքում:

Հետաքրքիր էր խաղարկում անցավ 3-րդ տեղի համար մրցախաղը Ուրուգվայի եւ Իտալիայի հավաքականների միջև: Խաղի հիմնական եւ լրացուցիչ ժամանակում մրցակիցները 2-ական գոլ խփեցին, իսկ հետխաղա 11 մ հարվածաշարում իտալացիները հաղթեցին 3-2 հաշվով եւ արժանացան բրնձե մեդալների:

Հաջողությունն ուղեկցեց Ռուբերգին

«Ֆորմուլա-1» դասի ավստրալիացի աշխարհի առաջնության հերթական փուլն անցկացվեց Մեծ Բրիտանիայում: Հաջողությունն ուղեկցեց «Մերսեդես» թիմի գերմանացի ավտոարձակող Նիկո Ռուբերգին: 2-րդ տեղը գրավեց «Ռեդ Բուլի» ներկայացուցիչ Սարլ Ուեբերը, 3-րդը Ֆեռնանդո Ալոնսոն էր («Ֆերարի»): «Լոսուսի» ֆինն ավտոարձակող Կիմի Ռայկոնենը եզրափակեց լավագույն հնգյակը: Նա զբաղեցրեց մրցաշարում արդեն 25-րդ անգամ միավորներ է վասակում: Այդ ցուցանիշով Ռայկոնենը գերազանցեց լեգենդար Միխայել Ըուժախերի ռեկորդը:

Ընդհանուր հավաքելով առաջատար «Ռեդ Բուլի» ավտոարձակող Սեբաստիան Ֆետելն է, որն ունի 77 միավոր: 2-րդ տեղում Կիմի Ռայկոնենն է (67): Եռյակը եզրափակում է Լուիս Հեմիլտոնը (50): «Կոնսուլտանտների գավաթի» մրցաշարում 109 միավորով առջեկցեց ընթացում «Ռեդ Բուլը»: 2-րդ տեղում «Լոսուսն» է (93 միավոր): 3-րդ հորիզոնականը զբաղեցրեց «Ֆերարին» (77):

Պատիկյան եղբայրները կխաղան «Փյունիկում»

Ֆուտբոլի Հայաստանի երիտասարդական հավաքականի խաղացող Ադվան Պատիկյանը եւ նրա ավագ եղբայր Վուլոյան վարձավճարով հանդես կգան «Փյունիկում»: Ադվանը վարձավճարով խաղում էր Մոսկվայի «Սպարտակի» երիտասարդական թիմում, իսկ Վուլոյան Ավանի ֆուտբոլի ակադեմիայում վերականգնողական կուրս էր անցնում: Պատիկյան եղբայրների սրանաֆերային իրավունքները դասակարգում են լեհական «Լոժին»:

Արեւիկը վերադարձավ «Չենիթ»

ՌԴ հավաքականի նախկին ավագ Անդրեյ Արեւիկը վերադարձավ «Չենիթ»՝ 2-ամյա ժամանակահատվածից կնքելով իր նախկին ակումբի հետ: Նա «Չենիթում» խաղացել էր 2000-2009-ին, որտեղից էլ տեղափոխվել էր Լոնդոնի «Արսենալ»: Սակայն վերջինիս կազմում Արեւիկը վերջին տարիներին մասնակցություն էր հայտնվում խաղադաշտում:

Երկու մրցանակակիր

Վենեսուելայում անցկացված սամբոյի աշխարհի գավաթի հերթական փուլում Հայաստանը ներկայացրեց 3 սամբոսներից 2-ը դարձան մրցանակակիրներ: Առավել հաջող ելույթ ունեցավ Մավրիկ Նախրյանը, որն ուժեղագույնը ճանաչվեց մինչև 74 կգ քաշայինների դասում: Դավիթ Գրիգորյանը (90 կգ) դարձավ արծաթե մեդալակիր:

Լեոն Արոնյանի դիրքերն անասան են

ՖԻԴԵ-ի վարկանիշային մոնիթորինգում Լեոն Արոնյանը դասակարգվել է իր վարկանիշը (2813) եւ արտասահմանյան ընթացքում 2-րդ տեղում: Իսկ ահա դասակարգման ցուցակի առաջատար Մագնուս Կարլսենը վարկանիշը նվազեցրել է 2-ով (2862): Մեծ առաջընթաց է ունեցել իսրայելցի Ֆաբիանո Կարուանան, որը վարկանիշն ավելացրել է 22-ով (2796) եւ 9-րդ տեղից տեղափոխվել է 3-րդ հորիզոնական: Իսկ ահա Վլադիմիր Կրամնիկը 19-ով նվազեցնելով վարկանիշը (2784), նահանջել է 4-րդ հորիզոնական: Լավագույն ասանյակում տեղ են զբաղեցրել նաև Ալեքսանդր Գրիչուկը (2780), Սերգեյ Կարյակինը (2776), Հիլարու Նակամուրան (2775), Վիվալդինո Վանդո (2775), Բորիս Գելֆանդը (2773) եւ Վենեիկո Թոփալովը (2767):

100 լավագույն ակադեմիականների ցանկում տեղ են զբաղեցրել եւս 5 հայ ակադեմիականներ: Սերգեյ Մովսիսյանը (2699, 49-րդ տեղ), Վլադիմիր Հակոբյանը (2691, 56-րդ տեղ) եւ Պարիկ Սարգսյանը (2671, 72-րդ տեղ) դասակարգվել են իրենց վարկանիշները: Իսկ ահա Տիգրան Պետրոսյանը 2660 վարկանիշով ընդգրկվել է 100 ուժեղագույնների ցանկում զբաղեցնելով 85-րդ տեղը: Ֆրանսիացի Տիգրան Դարսյանը 2655 վարկանիշով դասակարգվել է տեղը 97-րդ հորիզոնականում:

Հայաստանը ՖԻԴԵ-ի անդամ երկրների ցանկում իր միջին վարկանիշով (2659) 4-րդ տեղում է: Առջեւ են Ռուսաստանը (2747), Ուկրաինան (2700) եւ Չինաստանը (2665): Լավագույն ասանյակում են նաև Ֆրանսիան (2657), ԱՄՆ-ը (2655), Հունգարիան (2655), Հոլանդիան (2636), Հնդկաստանը (2634) եւ Լեհաստանը (2625): Աղբյուրը 2622 գործակցով 11-րդ տեղում է, Վրաստանը զբաղեցնում է 15-րդ տեղը (2590):

Էլինա Դանիելյանն անհաջող ելույթ ունեցավ

Էլինա Դանիելյանն անհաջող հանդես եկավ Դիլիջանում անցկացված կանանց զբաղմունքի մրցաշարի 2-րդ փուլում: Նա 11 հնարավորից վասակեց 4,5 միավոր եւ զբաղեցրեց նախափուլին՝ 11-րդ տեղը՝ առաջ անցնելով միայն Բելա խոթենացիուհուց (4 միավոր):

Էլինան միայն 10-րդ տեղում ձգակեց հաղթանակի փառաբանություն:

Փորձարկում են ուժերը

Եվրոպական մրցաշարերի նախադասարանական «Փյունիկ» ու «Գանձասար» Ավանի ֆուտբոլի ակադեմիայի խաղադաշտում ընդերհարկ հանդիպում անցկացրին: Խաղն աչի ընկավ գոլերի առաջնությունը: Մրցակիցներից յուրաքանչյուրը 3-ական գոլակ խփեց: «Փյունիկից» աչի ընկան Տարոն Ոսկանյանը (11 մ), Սարգիս Բալոյանն ու Գագիկ Պողոսյանը: «Գանձասարից» 2 գոլ խփեց Նարեկ Բեգլարյանը, մեկ անգամ էլ աչի ընկավ թիմի մտերմ Արսակ

Գրիգորյանը, որը Կադան է տեղափոխվել «Ուլիսից»:

Նոր մրցաշարին նախադասարանական Երեւանի «Արարատ» ստուգողական խաղում 2-1 հաշվով հաղթեց Հայաստանի մինչև 19 արտասահմանյան հավաքականին, որն Աբրահամ Խաչատրյանի գլխավորությամբ ուսումնամարզական հավաք էր անցկացնում Համբարձումյանի ակադեմիայում: Հիշեցնենք, որ մինչ այդ դասակարգված հավաքականը 0-2 հաշվով դարձվել էր «Գանձասարին»:

Հոռնյակը գլխավորեց «Բանանցը»

«Միլայի» գլխավոր մարզչի դաստիարակված վերջին հեռացած սլովակ ժոլոս Հոռնյակը սանձնել է «Բանանցը» ղեկը: Հոռնյակը 1+1 արտասահմանյան խաղերից հետո: Նա կիրառելիս ուկրաինացի Վլադիմիր Պլասենկոյին, որը թիմը գլխավորել էր առաջնության գարնանային հասվածի 10 համադիպումներում:

Ինչպես հայտնի է, «Բանանցը» անհաջող հանդես եկավ նախորդ առաջնությունում՝ եզրափակելով աղյուսակում: Օրտա Սեփականներում անցկացված ՀՖՖ գործկումի նիստում որոշվել է «Բանանցին» թուլասրել մոտ մրցաշարում էլ հանդես գալ բարձրագույն խմբում, քանի որ Դիլիջանի «Իմդոլսը» լուծարվել է եւ առաջնության մասնակիցների թիվը հասել էր 7-ի:

ՇԻՐԱԿԻ ԹԵՄ

Քրիստոնեական հոգեբանության կենտրոնը կօգնի նյարդային եւ սթրեսային խանգարումներ ունեցողներին

Շիրակի հոգեբանական կենտրոնի առաջնորդ Միխայել Եղիազարյանը Երևանի օրհնությանը եւ Եկեղեցիների համաժամանակաբար խորհրդի «Հայաստանյան կյոս սեղան» հիմնադրամի աջակցությամբ թեմում իր գործունեությունն է սկսում «Սոցիալական հարմարական (ադապտացիայի) քրիստոնեական հոգեբանության կենտրոնը»:

Ինչպես նույն կենտրոնի նախաձեռնողներն ու դասախանասուները, ուսումնասիրությունները վկայում են, որ Շիրակի մարզի բնակչության մի անվար զանգված ունի ներքին, վարձային եւ սթրեսային խանգարումներ՝ կապված հետերկրաշարժի արժեքների, արժեքների, արժեքների փոփոխության եւ այլ գործոնների հետ: Նշված խանգարումները հանգեցնում են սոցիալական միջավայրից անձի հեռացման, ինքնասպանության, ազդեցիկ վարի դրսևորումների, ախտահանողական անկման եւ

հասարակության համար բացասական այլ հետևանքների: Նոր կենտրոնի ստեղծման նպատակը մարզի ներքին, վարձային եւ սթրեսային խանգարումներ ունեցող անձանց հոգեբանական եւ բուժական աջակցությունն է, նրանց սոցիալական ադապտացիայի քրիստոնեական հոգեբանության մեթոդի կիրառմամբ, վերջին հաշվով՝ առողջ հասարակության ձևավորումը հոգեբանական կայուն մարդկանցով:

«Սոցիալական հարմարական քրիստոնեական կենտրոնը» բացառիկ է նրանով, որ հանրառեությունում առաջին անգամ փորձ է արվում համադրելու գիտական հոգեբանության եւ քրիստոնեական բժշկության, ի մասնավոր՝ Հայ առաքելական եկեղեցու կողմից բազում դարեր կիրառվող, բայց արդեն գրեթե մոռացված բուժական մեթոդները: Կենտրոնն իր ուսուցիչները սեռերը եւ նաեւ ազգային ավանդական բժշկության մեթոդներին՝ դրանք կիրառելով գիտական բժ-

կության մեջ: Այստեղ միաժամանակ աշխատելու են հոգեբանն ու հոգեբանական: Հոգեբանն իրականացնելու է հետազոտություն եւ օգնություն, իսկ հոգեբանական՝ խորհուրդ եւ աջակցություն: Բուժման եւ սոցիալական վերահարմարվողության ամբողջ ընթացքում Կենտրոնում ընդգրկված են լինելու տարբեր հանրապետության եւ արևմտահայաստանյան ձեռնարկներում: Հասկանալի է, որ բուժումն ու սոցիալական վերահարմարեցումը լինելու են առանց դեղորայքի: Աջակցման մեթոդներն են լինելու հոգեթերապիան, աղոթքն ու հաղորդությունը, ազգային ավանդական սովորույթների կիրառումը:

Կենտրոնն իր ուսուցիչները սեռերը եւ նաեւ այնպիսի հիվանդությունների վրա, ինչպիսիք են մանկական զարգացման խանգարումները (աուտիզմ), հոգեկան անբուժելի համարվող խանգարումները, դիվահարությունը եւ այլն:

Պ. Մ.

Գյումրին դառնում է սահմանափակ 2013 թ. մշակութային մայրաքաղաքի շիջուկ

1-ին էջից

Նախարարն ընթերցեց այս իրարձույթի առթիվ ՀՀ նախագահ **Սերժ Սարգսյանի** շնորհակալական ուղերձը, որում մասնավորապես ասվում է. «Համագործակցության մշակութային մայրաքաղաք» միջոցառման ծրագիրն ուղղված է ԱՊՀ երկրների միջև մշակութային երկխոսության խթանմանը եւ այս բնագավառում նրանց ներդրումի միավորմանը: Այն կոչված է բացահայտելու մայրաքաղաքներից դուրս առկա ստեղծագործական ռեսուրսները եւ ամրապնդելու ԱՊՀ ժողովուրդներին կապող մշակութային համագործակցության անստանդարտ լարերը... Ուրախությամբ ղեկավարում է ընդգծել, որ այս հրաշալի ծրագրի առաջարկի հեղինակը Հայաստանի Հանրապետությունն է: Ուրախ եմ նաեւ, որ հազարամյակների դաստիարակումն ունեցող Շիրակի մարզկենտրոնն Գյումրին է իրականացնելու այս կարևոր առաքելությունը. քաղաք, որը լավագույնս դաստիարակելու ու նորովի զարգացրել է մեր ժողովրդի ազգային ու մշակութային լավագույն ավանդույթները, քաղաք, որն արդեն իսկ մեզանում հայտնի է որպես Հայաստանի մշակութային մայրաքաղաք, քանի որ այն հայ մշակույթի նշանավոր բազմաթիվ գործիչների ծննդավայրն է:

Կասկած, որ 2013 թվականին ԱՊՀ երկրների մշակութային մայրաքաղաք լինելու փաստը նոր անմոռաց էջ կզգի Գյումրու կենսագրության մեջ:

Շնորհակալություն եմ հայտնում բոլոր կազմակերպիչներին եւ մասնակիցներին, մարդուն տղա-վորիչ եւ բովանդակալից օրեր»:

Շնորհավորելով գյումրեցիներին եւ բոլոր ներկաներին, Համագործակցության մշակութային մայրաքաղաքի վկայագիրը դառնում է:

ՖՈՏՈՒՆԻՐ

դեմ Գյումրու փառաբանման համաձայն ԱՊՀ երկրների Հումանիտար համագործակցության միջոցառման հիմնադրամի գլխավոր սնորհ Արմեն Սմբաթյանը: ԱՊՀ գործադիր կոմիտեի նախագահ Սերգեյ Լեբեդևի ողջույնի խոսքը հնչեցրեց վերջինիս սեղակալ **Տոկասին Բուրդաբեկը**: Շնորհակալության խոսքով հանդես եկան փառաբան **Սամվել Բալասանյանը**, Շիրակի մարզպետ **Ֆելիք Յուլիանյանը**, նշելով, որ սա Գյումրու համար մեծ դարձիկն է որպես մշակութային կենտրոնից բացի նաեւ աշխարհին ներկայանալու հնարավորություն:

Հանդիսության դառնական մասին հաջողեցին մինչեւ ուժ երեկոյան տեսնելու մեծ համերգն ու շնորհակալությունը:

Հիշեցնենք, որ ԱՊՀ մշակութային մայրաքաղաքի Համագործակցության մշակութային մայրաքաղաքներ միջոցառման ծրագիրն առաջարկել են ԱՊՀ Հումանիտար համագործակցության խորհուրդը եւ Հումանիտար համագործակցության միջոցառման հիմնադրամը 2010 թվականին: 2011 թվակա-

նին այն հավանության է արժանացել ԱՊՀ երկրների կառավարությունների ղեկավարների կողմից: 2012 թ. դեկտեմբերի 5-ին Թուրքմենստանի մայրաքաղաք Ասգաբադում ԱՊՀ դաստիարակների ղեկավարների խորհրդի նիստում հաստատվել է Համագործակցության մշակութային մայրաքաղաք միջոցառման ծրագրի կանոնակարգը, եւ Հայաստանի Հանրապետության Գյումրի քաղաքը ճանաչվել է 2013 թվականի ԱՊՀ մշակութային երեւ մայրաքաղաքներից մեկը: Մյուս երկուսը Բելառուսի Մոգիլյով եւ Ադրբեյջանի Գաբալա քաղաքներն են:

Մշակութային մայրաքաղաքի ծրագրով Գյումրում տարածված ընթացքում կանցկացվեն չորս եւ կես ասուլիսի հասնող բազմաթիվ ձեռնարկներ, որոնք կկազմակերպվեն մինչեւ նոյեմբերի 2-ը: Երեկ նախատեսված էր այս քաղաքում սկսվող «Դուրս» թատերական փառատոնի առաջին ներկայացումը, որով հանդես էին գալիս Մոսկվայի Արմեն Ֆիլարմոնիայի ղեկավարած թատերախումբը:

Հավասարաշարժներն եւ ֆարոգչությանը վերաբերող օրենքներ Ռուսաստանում

Հուլիսի 1-ից Ռուսաստանում ուժի մեջ մտավ հավասարաշարժների զգացմունքները վերաբերող համար դասի միջոցով օրենք: Կողմնակալ «այն հրատարակային գործողությունները, որոնք ակնհայտ ֆանտազիան են հասարակության հանդեպ եւ կասարկում են կրոնական զգացմունքները վերաբերող նպատակով»:

Օրենքը նախատեսում է մինչեւ 300 հազար ռուբլի տուգանք, 10 օրվա մինչեւ 1 տարվա դատապարտության հարկադիր աշխատանքներ կամ 1 տարվա ազատազրկում:

Եկեղեցում սնան հանցանք գործելու դեպքում տուգանքը հասնում է մինչեւ կես միլիոն ռուբլու: Պարտադիր աշխատանքների նվազագույն ժամկետը այս դեպքում մինչեւ 20 օր, հարկադիր աշխատանքներին՝ մինչեւ 3 տարի: Հնարավոր է 3 տարվա բանտարկություն:

Կրոնական գրականության հրատարակային ոլորտում համար տուգանքը մինչեւ 200 հազար ռուբլի է: Հունիսի 30-ին նախագահ Վլադիմիր Պուտինի ստորագրած մյուս կարևոր օրենքը վերաբերում է միասնականության ֆարոգչության արգելմանը: Արգելվում է այնպիսի սեղեկատվության արտադրումը, որը միջակած է «անհավասարաշարժի մեջ ոչ ավանդական սեռական կողմնորոշումների ձեռնարկները»:

Օրինախախտները կվճարեն մինչեւ 1 մլն ռուբլի: Պատժ է նախատեսվում նաեւ օտարերկրացի ֆարոգչների համար:

Պ. Բ.

Մրքագրում եւ խմբագրում

ամեն ծավալի ու բովանդակության հայերեն տեքստերի, գրքերի (094 48-68-03)

Վաճառվում է

4 սեն. բնակարան Եր. Ջուղայի փ. (Եկեղեցու մոտ, 16/11 հ., 103 մ²), մոտ. ջուր, հին վերանորոգում, փոխված էլ. լարեր, 2 դասարան, գեղեցիկ սեսարան, արեկող, գինը՝ լավագույնս: Հեռ.՝ 093-505-807, (010) 222-730

«ՎՏԲ - Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ

հայտարարում է գրասենյակային դատարանների, գրեմական դատարանների եւ ԱԳ ֆորմատի թղթի ձեռքբերման նպատակով մասնավոր կազմակերպություններ ընտրելու բաց մրցույթ

«ՎՏԲ - Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ հայտարարում է գրասենյակային դատարանների, գրեմական դատարանների եւ ԱԳ ֆորմատի թղթի ձեռքբերման նպատակով մասնավոր կազմակերպություններ ընտրելու բաց մրցույթ:

Մրցութային առաջարկություններն անհրաժեշտ է ներկայացնել՝ «ՎՏԲ - Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ՝ ՀՀ, ֆ. Երևան, 0010, Նալբանդյան Կ. 46 հասցեով:

Մրցութային հայտերն ընդունվում են մինչեւ 2013թ. օգոստոսի 02-ը, ժամը 17:00 ներառյալ:

Մրցութային հայտերի բացումը տեղի կունենա 2013թ. օգոստոսի 05-ին, ժամը 16:00-ին:

Մրցութային մասնակցելու հրավերն ու մրցութային դաշտայինները տեղադրված են «ՎՏԲ - Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ ինտերնետային կայքում՝ www.vtb.am:

Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել «ՎՏԲ - Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ Մրցութային կոմիտեի: Հասցեն՝ ՀՀ, ֆ. Երևան, 0010, Նալբանդյան Կ. 46,

Կոնտակտային անձ՝
Լուսինե Սուսանյան
Հեռ.+(37410) 51-37-49, ներքին՝ 8 3302
Էլ. փոստ՝ l.susanyan@vtb.am
Հեղինակավորման
Հեռ. (+37410) 51-37-16
Էլ. փոստ՝ h.a.melkumyan@vtb.am

«ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ հարգելի հաճախորդներ,

Տեղեկացնում ենք Ձեզ, որ «ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ «Թիվ 2» մասնաձյուղում 15.05.13թ.-ին սկսված վերանորոգման աշխատանքները կավարտվեն 04.10.2013թ.-ին: Այդ իսկ դասաձառով «Թիվ 2» մասնաձյուղի Ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց սղասարկումը կարողանալի իրականացվել հետեւյալ մասնաձյուղում՝

♦ Արաբկիր մասնաձյուղ – հասցե. ֆ.Երևան, Ազատության ողով., 20 ԵՆԸԸ:

Հավելյալ տեղեկատվության համար կարող եմ զանգահարել Բանկի միասնական տեղեկատվական կենտրոն + (374 8000) 87-87 հեռախոսահամարով:

«ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ»-ի ղեկավարությունը հայցում է Ձեր ներդրումները դասաձառված ժամանակավոր անհարմարությունների համար: